

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 26.05.2025 р. № 4)

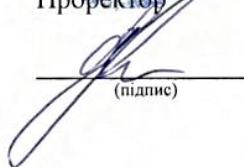
ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «11» липня 2025 р. № 218

ПОГОДЖЕНО
Проректор

Олена ЧАСНІКОВА

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«БІБЛОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
І ПРАКТИЧНА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ
БІБЛОТЕКАРІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ»
*для бібліотекарів закладів освіти***

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дана освітня програма розроблена на підставі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 року № 904, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, доповнених і затверджених відділом сучасних мов Ради Європи у 2018 році, професійного стандарту за професією «Бібліотекар», затвердженого наказом Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти від 10 березня 2025 року № 17 затверджено професійний стандарт «Бібліотекар», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. №800, та в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про культуру» та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», постанови від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність бібліотекаря та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку бібліотекарів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Сучасний бібліотекар закладу освіти має бути готовим до роботи за державними освітніми стандартами в контексті реформування системи освіти, у тому числі виконання заходів щодо реалізації євроінтеграційних процесів у галузі освіти, інклюзивного підходу, посилення ролі цифрових технологій в організації освітнього процесу та активного використання технологій дистанційного навчання.

Мета освітньої програми: професійний розвиток бібліотекарів, розвиток інформаційно-цифрової компетентності бібліотекарів щодо використання електронних освітніх ресурсів та цифрових застосунків у бібліотечній діяльності, створення безпечного електронного освітнього середовища, що сприяє інтерактивному та індивідуалізованому навчанню, розробки інноваційних освітніх продуктів і впровадженню нових підходів до формування навичок 21-го століття.

Основні завдання:

- забезпечити розвиток інформаційно-цифрової компетентності бібліотекарів закладів загальної середньої освіти;
- ознайомити бібліотекарів з сучасними цифровими застосунками, які можна інтегрувати у навчальний процес;
- визначити основні підходи до створення безпечного електронного освітнього середовища;
- проаналізувати спільно з бібліотекарями можливості використання інтерактивних завдань, тестів, презентацій та інших освітніх матеріалів;
- сприяти впровадженню методів проєктної діяльності з використанням цифрових засобів;
- збагатити досвід бібліотекарів інтеграцією новітніх технологій у традиційні форми навчання.

Особливості організації освітнього процесу за освітньою програмою

Вивчення деяких питань модулів, окремих тем, послідовність вивчення, загальна кількість годин на вивчення тем можуть бути зміненими, окремі питання тем програми можуть бути перенесені в інші теми в залежності від загальної концепції робочої програми навчання.

Очікувані результати навчання можуть різнитися залежно від кваліфікаційної категорії та педагогічного досвіду слухачів.

Теоретична складова освітньої програми може бути реалізованою через лекції/відеолекції/вебінари/відеоконференції тощо. Практична складова – через практикуми/навчальні тренінги/семінари/майстер-класи тощо.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу:

- **для очного навчання:** мультимедійний проєктор; ноутбук, фліпчарт, персональні комп'ютери, навчальні матеріали, інтерактивна дошка, сучасне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення для інтерактивної дошки; швидкісний інтернет-канал для використання під час занять відповідних онлайн-ресурсів;
- **для дистанційного навчання:** комп'ютерна техніка (комп'ютер, вебкамера, мікрофон або ноутбук), доступ до швидкісного інтернету, дистанційна платформа суб'єкта підвищення кваліфікації, програмне забезпечення для проведення відеоконференцій.

Загальні очікувані результати охоплюють

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом;
- нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері базової середньої освіти;
- сутності Концепції Нової української школи;
- концептуальних засад розвитку цифрових компетентностей;
- класифікації електронних (цифрових) освітніх ресурсів і призначення їх, ознак електронного (цифрового) освітнього середовища;
- принципів створення інтерактивного та безпечного електронного освітнього середовища;
- можливостей використання цифрових ресурсів;
- значення цифрових інструментів для професійного розвитку та навчання впродовж життя.

Уміння:

- організовувати освітній процес відповідно до вимог законодавства;
- використовувати сучасні цифрові інструменти для планування та проведення бібліотечних уроків;
- створювати інтерактивні навчальні матеріали;
- інтегрувати електронні освітні ресурси у змішане, дистанційне, очне навчання;
- використовувати цифрові платформи;
- використовувати цифрові інструменти для власного професійного розвитку.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- гуманістична спрямованість освітнього процесу;
- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до реалізації сучасних цілей освіти;
- професійна мобільність та гнучкість;
- позитивне ставлення до інновацій у викладанні, гнучкість і відкритість до нових підходів;
- відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учнів;
- важливість безперервного професійного розвитку та навчання впродовж життя.

Розробники освітньої програми	Зініченко Л.В. , методист інформаційно-ресурсного центру Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації «бібліотечно-інформаційна діяльність і практична медіаграмотність бібліотекарів закладів освіти» для бібліотекарів закладів освіти
Мета програми	Професійний розвиток бібліотекарів, розвиток інформаційно-цифрової компетентності бібліотекарів щодо використання електронних освітніх ресурсів та цифрових застосунків, створення безпечного електронного

	освітнього середовища, що сприяє інтерактивному та індивідуалізованому навчанню, розробки інноваційних освітніх продуктів і впровадженню нових підходів до формування навичок 21-го століття.
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Бібліотекарі закладів освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год / 4 кредити ЄКТС (72 аудиторних години, 48 годин – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК.01, ЗК.02, ЗК.03, ЗК.04, ЗК.05 Професійні компетентності: А1 Мовно-комунікативна компетентність (А1.1, А1.2, А1.3, А1.4); А2 Предметно-методична компетентність (А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5, А2.6, А2.7); А3 Інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3); Б1 Психологічна компетентність (Б1.1, Б1.2, Б1.3, Б1.4); Б2 Емоційно-етична компетентність (Б2.1, Б2.2, Б2.3); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2, Б3.3); В1 Інклюзивна компетентність (В1.1, В1.2, В1.3); В2 Здоров'язбережувальна компетентність (В2.1, В2.2, В2.3, В2.4, В2.5); В3 Проєктувальна компетентність (В3.1); Г1 Прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2); Г2 Організаційна компетентність (Г2.1, Г2.2); Г3 Оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2, Г3.3); Д1 Інноваційна компетентність (Д1.1, Д1.2, Д1.3); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2.1, Д2.2); Д3 Рефлексивна компетентність (Д3.1)
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідectво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Освітній компонент (модуль, тема)	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекційні	Семінарські	Практичні	
Модуль I. Філософія освіти		10	4	2	4	
1.1.	Розвиток загальнокультурної компетентності особистості в контексті ціннісного потенціалу Нової української школи	2	2			
1.2.	Бібліотекар у системі компетентісно орієнтованої освіти	2	2			
1.3.	Національна ідентичність в історичному вимірі: між конфронтацією та співробітництвом	2		2		
1.4.	Національна мовна політика в Україні	2			2	
1.5.	Використання результатів соціонічних досліджень в освітньому процесі	2			2	
Модуль II. Професійний розвиток бібліотечного працівника в умовах реформування освіти		34	4	–	28	2
2.1.	Забезпечення особистісних кордонів в умовах дистанційного навчання	2			4	
2.2.	Інноваційна культура вчителя нової української школи	2			2	
2.3.	Використання хмарних сервісів у професійній діяльності бібліотекаря	4	4			
2.4.	Протидія дезінформації: від критичного мислення до цифрової безпеки	2			2	
2.5.	Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища у закладі освіти	2			2	
2.6.	Життестійкість особистості в кризових ситуаціях	2			2	
2.7.	Педагогіка партнерства – ключовий компонент НУШ	4			2	
2.8.	Інструменти впровадження медіаграмотності в освітній процес	4			4	
Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу». Техніки та методи самозцілення і саморегуляції особистості		8			6	2
Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»		4			4	
Модуль III. Формування інформаційної компетентності		40	20		40	
Інваріантна частина			4		20	

3.1. Спеціальна підготовка. Використання цифрових застосунків		26	2		24	
3.1.1.	Створення простору інформаційної взаємодії в бібліотеці закладу освіти	4			4	
3.1.2.	Застосування цифрових технологій в бібліотечному процесі	4			4	
3.1.3.	Культура онлайн-комунікації (цифровий етикет XXI століття)	2			2	
3.1.4.	Використання освітніх онлайн-сервісів бібліотечними працівниками	4			4	
3.1.5.	Організація бібліотечного простору	4			4	
Варіативна частина		4	2		2	
3.1.6.	Застосування штучного інтелекту в професійній діяльності бібліотекаря	2			2	
3.1.7.	Правила кібербезпеки для учасників освітнього середовища	2			2	
3.2. Предметно орієнтована підготовка		20	2		18	
Інваріантна частина		16			16	
3.2.1.	Нормативно-правове забезпечення діяльності освітянських бібліотек України	4			4	
3.2.2.	Планування, звітність та організація роботи бібліотеки закладу освіти	2			2	
3.2.3.	Зміст, завдання і пріоритетні напрями діяльності освітянських бібліотек України	2			2	
3.2.4.	Формування інформаційної культури учнів закладів загальної середньої освіти	2			2	
3.2.5.	Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів освітянських бібліотек	2			2	
3.2.6.	Комплектування бібліотечних фондів навчальних закладів	4			4	
Варіативна частина		4			2	
3.2.7.	Створення інтерактивної вправи за допомогою мультимедійної навчальної програми Learning Apps.org.	4			2	
3.3. Спецкурси, спецпрактикуми		10	2		8	
3.3.1.	Медіаосвіта та медіаграмотність бібліотекаря	2			2	
3.3.2.	Використання віртуальних застосунків в сучасному освітньому процесі				2	
3.3.3.	Візуалізація навчального матеріалу в освітньому процесі	2			2	
3.3.4.	Використання штучного інтелекту у професійній діяльності бібліотекаря	6			2	

Модуль IV. Діагностико-аналітичний		6	2		4	
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2			
4.2.	<i>Тематична дискусія</i> з питань використання цифрових застосунків у бібліотечній діяльності	2			2	
4.3.	Вихідне діагностування	2			2	

Модуль I. Соціально-гуманітарний модуль.

1.1. Розвиток загальнокультурної компетентності особистості в контексті ціннісного потенціалу Нової української школи. (2 год.).

Культурологічний і ціннісний вимір НУШ. Загальнокультурна компетентність особистості як ключова компетентність у розвитку духовно моральних цінностей в умовах реформи НУШ. Загальнокультурна компетентність як здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва.

1.2. Бібліотекар у системі компетентісно орієнтованої освіти. (2 год).

Виклики сучасного суспільства системі освіти. Основні принципи освіти ХХ століття. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок – ключових компетентностей. Вчитель – агент змін: коуч, фасилітатор, тьютор, модератор в індивідуальній освітній траєкторії дитини. Вимоги до педагога Нової української школи.

1.3. Національна ідентичність в історичному вимірі: між конфронтацією та співробітництвом. (2 год).

Поняття національної та громадянської ідентичності. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та його статті щодо основних напрямів освітньої діяльності. Різновиди освітніх заходів, пропоновані Законом України для реалізації основних напрямків виховання національної та громадянської ідентичностей, Історична генеза української національної ідентичності: між конфронтацією та співробітництвом. Проблематика та методика національно-патріотичного, військово-патріотичного, громадянського та духовно-морального виховання. Регіональність в становленні української національної та громадянської ідентичності. Роль позашкільних заходів та позакласної роботи у формування національної та громадянської ідентичності. Пошукова та творча діяльність учнів у формуванні національної та патріотичної діяльності.

1.4. Національна мовна політика в Україні. (2 год).

Охарактеризовано нові стратегії мовної політики України. Здійснено усвідомленого ставлення до української мови як інтелектуальної, духовної, культурної цінності. Визначено потреби знати сучасну українську мову й досконало нею володіти у всіх сферах суспільного життя. Формувати мовні компетенції, розвивати творчих, інтелектуальних здібностей особистості.

Модуль II. Професійний модуль.

2.1. Забезпечення особистісних кордонів в умовах дистанційного навчання.

Поняття про особистісні кордони; ознаки порушення кордонів; дієві методи збереження кордонів особистості. Культура дистанційної комунікації - цифровий етикет ХХІ ст.

2.2. Інноваційна культура вчителя нової української школи.

Поняття інноваційна культура. Здатність до комплексного впровадження й усебічного освоєння нового в різних галузях людської життєдіяльності при збереженні в інноваційній системі динамічної єдності старого, сучасного й нового.

2.3. Використання хмарних сервісів у професійній діяльності вчителя.

Заняття присвячене можливостям хмарних сервісів для підвищення ефективності професійної діяльності вчителя. Учасники дізнаються про переваги використання хмарних

платформ для організації навчального процесу, зберігання та обміну матеріалами, а також для взаємодії з учнями та колегами. Практичні приклади швидко володіти ключовими інструментами та технологіями, що сприяють сучасному навчанню.

2.4. Протидія дезінформації: від критичного мислення до цифрової безпеки.

Поняття "дезінформація", "цифрова безпека", "діпфейк". Як безпечно поводитися в цифровому інформаційному просторі.

2.5. Створення безпечного та сприятливого освітнього середовища у закладі освіти.

Поняття про фізичну, інформаційну та психологічну безпеку. Інструменти формування безпекових навичок. Практичні вправи, ігри, тощо.

2.6. Життєстійкість особистості в кризових ситуаціях.

Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Забезпечення необхідних умов для подолання гострої реакції психіки людини на стрес. Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях. Стратегії подолання стресу.

2.7. Педагогіка партнерства – ключовий компонент НУШ.

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в сучасних навчальних закладах. Указ Президента України Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Особливості спілкування дорослих, що актуалізують агресивну поведінку учнів. Спілкування як фактор психопрофілактики агресивної поведінки учнівської молоді. Організаційні аспекти протидії булінгу в закладі освіти.

2.8. Інструменти впровадження медіаграмотності в освітній процес. (2 год.).

Поняття "медіаграмотність", "критичне мислення". Вправи, ігри, вікторини, що формують медіаграмотність. Тулбокс вправ від АУП.

Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу». Техніки та методи самозцілення і саморегуляції особистості.

Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій, вплив стресу на успішність навчання учнів. Шляхи відновлення ресурсного стану в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в учнів.

Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика».

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Ідентифікація потреб дітей з особливими освітніми потребами. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед дітей, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство. Взаємодія з батьками дітей дошкільного віку та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей. Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології

виховання та соціальної педагогіки. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожної дитини: ступінь функціональних можливостей, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними труднощами. Практичні приклади та рекомендації щодо врахування вікових та індивідуальних особливостей у процесі планування та виконання освітніх програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Модуль III. Формування інформаційної компетентності

Інваріантна частина

3.1. Спеціальна підготовка. Використання цифрових застосунків

Ресурси для діяльності бібліотекаря. Переваги і можливості використання матеріалів. Платформи для створення інтерактивних завдань Quizlet, LearningApps, Kahoot, Wordwall.

3.1.1. Створення простору інформаційної взаємодії в бібліотеці закладу освіти

Перетворення бібліотеки на сучасний культурно-освітній центр, що сприяє розвитку інформаційної культури учнів через інноваційні підходи до роботи з інформацією, організації спільних заходів та створення умов для обміну знаннями та думками, що виходить за межі традиційного книгозберігання.

3.1.2. Застосування цифрових технологій в бібліотечному процесі

Необхідність трансформації сервісів традиційної бібліотеки в сучасну. Оволодіння новими технологіями для створення послуг і сервісів, де навички структурування та організації інформаційних ресурсів будуть використані якнайкраще. Створення цифрових ресурсів, що органічно доповнюють традиційні фонди бібліотек та розширюють їхній зміст контекстною інформацією.

3.1.3. Особливості мережевого етикету

Правила поведінки й рекомендації, які відображають унікальний електронний характер середовища. Мережевий етикет зазвичай використовується іншими користувачами, які швидко вказують на порушення правил мережевого набору. Резюме правил електронної пошти засноване на опублікованих джерелах, таких як онлайн-книга .

3.1.4. Використання освітніх онлайн-сервісів бібліотечними працівниками

Основні питання, що розглядаються, стосуються інтеграції технологій, інноваційних стратегій навчання та необхідності неперервного професійного розвитку бібліотекаря. Ключові пункти включають впровадження інтерактивних та комунікативних технологій, використання платформ та інструментів навчання на основі ІІІ, медіація та навички 21 століття.

3.1.5. Організація бібліотечного простору

Процес створення багатофункціонального середовища, що поєднує читальні зони, місця для індивідуальної та групової роботи, комп'ютерні куточки та інноваційні простори, як-от «простори навчання», «молодіжні центри» або «хаби психологічної підтримки»

Варіативна частина

3.1.6. Застосування штучного інтелекту в професійній діяльності бібліотекаря

Поняття про ІІІ. Нейромережі. Сервіси, що працюють на базі ІІІ. Створення презентацій, зображень, звуку, відео, анімацій.

Тема 3.1.7. Правила кібербезпеки для учасників освітнього середовища. (2 год.).

Заняття спрямоване на ознайомлення учасників з основними правилами кібербезпеки в середовищі. Учасники дізнаються про загрози в цифровому просторі, способи захисту персональних даних та безпечної роботи в Інтернеті. Особлива увага приділена формуванню культури відповідного використання цифрових ресурсів серед учнів та педагогів.

3.2. Предметно орієнтована підготовка

Інваріантна частина

3.2.1. Нормативно-правове забезпечення діяльності освітянських бібліотек України

Законодавство в галузі бібліотекознавства та бібліографії. Цілісне бачення реформи «Нова українська школа». Оновлення змісту освіти та бібліотечної діяльності. Мета й ключові компоненти Концепції Нової української школи. Структура Державного стандарту базової середньої освіти. Ціннісні орієнтири базової освіти. Впливи реформування на освітній процес. Організація діяльності бібліотеки в умовах дистанційного навчання. Обмін кращими практиками щодо реорганізацій бібліотек закладів освіти.

3.2.2. Планування, звітність та організація роботи бібліотеки закладу освіти

Планування як метод управління розвитком бібліотеки та вдосконалення її роботи. Наукове осмислення стратегічного управління, як основи планомірного розвитку бібліотеки. Поточне планування у роботі бібліотеки. Планування інноваційної політики в бібліотеках: етапи та методи. Стратегічне планування: тенденції і завдання на сучасному етапі. Формування нової моделі сучасної бібліотеки

3.2.3. Зміст, завдання і пріоритетні напрями діяльності освітянських бібліотек України.

Мережа освітянських бібліотек. Специфіка роботи бібліотек закладів освіти. Напрями діяльності бібліотек. Система науково-методичного забезпечення діяльності освітянських бібліотек. Теоретичні та практичні завдання. Вимоги щодо структури, змісту та діяльності освітянських бібліотек. Особливості функціонування шкільних бібліотек у Новій українській школі.

3.2.4. Формування інформаційної культури учнів закладів загальної середньої освіти

Складові інформаційної революції. інформаційна культура, інформаційне середовище, культура пізнання, знання культури. Філософсько-соціальні проблеми інформації. Інформаційне середовище як фактор формування духовних цінностей. Концепція формування інформаційної культури

3.2.5. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів освітянських бібліотек

Особливості обслуговування користувачів бібліотек навчальних закладів: сутність, механізм, бібліотечні інструменти, спільні й відмінні риси. Реалізація підходів до організації сучасного бібліотечного обслуговування. Поняття «бібліотечне обслуговування», «користувач бібліотеки». Основні принципи бібліотечної діяльності: принцип плюралізму; принцип діалогічності; принцип краєзнавчого підходу. Використання основних трьох видів наочностей. Бібліотечно-бібліографічні послуги: комунікативні послуги; консалтингові послуги; освітні послуги; сервісні послуги. Основні напрями бібліотечно-бібліографічного обслуговування: індивідуальне обслуговування; групове обслуговування; фронтальне бібліотечно-бібліографічне обслуговування

3.2.6. Комплектування бібліотечних фондів навчальних закладів.

Організація та формування фондів бібліотек навчальних закладів. Основні поняття теорії та практики бібліотечної діяльності. Діяльність щодо комплектування фонду бібліотеки, основні параметри фонду бібліотеки закладу освіти, організація роботи щодо обліку та переобліку фонду, шифрування літератури та розстановка.

Варіативна частина

3.2.7. Створення інтерактивної вправи за допомогою мультимедійної навчальної програми Learning Apps.org

Сервіс LearningApps є додатком Web 2.0 для підтримки освітніх процесів у навчальних закладах різних типів. Конструктор LearningApps призначений для розробки, зберігання інтерактивних завдань з різних предметних дисциплін, за допомогою яких учні можуть перевірити і закріпити свої знання в ігровій формі, що сприяє формуванню їх пізнавального інтересу. Сервіс LearningApps надає можливість отримання коду для того, щоб інтерактивні завдання були розміщені на сторінки сайтів або блогів.

3.3. Спецкурси, спецпрактикуми.

3.3.1. Медіаосвіта та медіаграмотність бібліотекаря

Медіаграмотність бібліотекаря включає вміння критично аналізувати, оцінювати та створювати медіаконтент, а також розуміти вплив ЗМІ на суспільство. Медіаосвіта ж є педагогічним процесом, що формує ці навички, готуючи бібліотекаря до ефективної роботи з інформацією та надання допомоги користувачам у навігації медіапростором.

3.3.2. Використання віртуальних застосунків в сучасному освітньому процесі

Віртуальні застосунки (VR-застосунки) в сучасному освітньому процесі дозволяють створювати імерсивні 3D-середовища, які поглиблюють залученість учнів через інтерактивні симуляції, віртуальні екскурсії та практичні заняття, що готують до реальних ситуацій. Ці технології знаходять застосування у профорієнтації, вивченні природничих наук, кримінального права та в інших сферах, роблячи навчання більш ефективним та адаптивним.

3.3.3. Візуалізація навчального матеріалу в освітньому процесі

Представлення інформації у наочній, графічній формі, що робить її легшою для сприйняття та осмислення учнями, сприяє швидкому засвоєнню знань, формуванню критичного мислення та підвищенню мотивації до навчання. Для цього застосовують презентації, діаграми, схеми, інфографіку та відеопояснення, які допомагають структурувати матеріал, розкривати складні поняття та залучати емоційне сприйняття.

3.3.4. Використання штучного інтелекту у професійній діяльності бібліотекаря

Виявлення особливості інтелекту в контексті сучасної комунікативної культури, а також визначити специфіку його розвитку в умовах комунікативної взаємодії в мережі. Застосовано метод культурологічного аналізу (для розгляду штучного інтелекту як органічного елементу культури).

Питань для самоконтролю

1. Бібліотека як краєзнавчий інформаційний центр
2. Бібліотечно-бібліографічна класифікація.
3. Загальні положення автоматизації бібліотеки.
4. Засоби індивідуального керівництва читанням учнів.
5. Література рідного краю.
6. Міжшкільний бібліотечний абонемент.
7. Модель шкільної бібліотеки.
8. Необхідність автоматизації шкільної бібліотеки, в чому вона полягає?
9. Нормативно-правове забезпечення роботи бібліотеки.
10. Облік і переоблік бібліотечних фондів.
11. Основні завдання освітянських бібліотек України.
12. Основні підходи до вибору бібліотечного програмного забезпечення.
13. Професійна культура спілкування.

14. Психолого – педагогічні умови спілкування бібліотекаря з читачами.
15. Робота в автоматизованих інформаційно-бібліотечних системах.
16. Технологія роботи шкільного бібліотекаря щодо забезпечення літературою.
17. Типи фондів та їх значення в інформаційному ресурсі.
18. Форми масової популяризації літератури.

Рекомендовані джерела

1. Аксініна І., Войтанишек О., Саніна О. Педагогічний коучинг: новація в шкільному менеджменті. *Директор школи*. Київ: Шкільний світ, 2018. № 23-24. С. 10-20.
2. Алгоритм дій місцевих органів виконавчої влади органів місцевого самоврядування, органів управління освітою, керівників закладів освіти щодо забезпечення укріплення учасників освітнього процесу. URL: <https://bit.ly/3YnKDDS>
3. Бардашевська А. Організація читання сучасної дитини: на шляху до нової моделі / Анна Бардашевська // Світ дит. б-к. –2018. – № 4/5. – С. 56–57.
4. Бахтіна Г. П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>.
5. Бібліотеки, видавці та підтримка читання в глобальному інформаційному суспільстві : VI Всеукр. наук.-практ. конф. „Бібліотека і книга в контексті часу”, 22 трав. 2019 р., НПБУ, м. Київ / Нац. парлам. б-ка України ; [упоряд.: С. Басенко, З. Савіна]. – Київ : НПБУ, [2019]. – 137, [1] с
6. Березівська Л. Д. В. О. Сухомлинський про читання як засіб формування культури духовних потреб дитини / Л. Д. Березівська // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / комунал. вищ. навч. закл. „Херсон. акад. неперерв. освіти” Херсон. обл. ради ; [редкол.: Бех І. Д. та ін.]. – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2015. – Вип. 26. – С. 10–16. – Бібліогр.: с. 15 (15 назв).
7. Баліка Л. М. Історіографія проблеми формування інтересу до читання в учнів у процесі роботи шкільної бібліотеки / Л. М. Баліка // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманіт.-пед. акад. – Хмельницький : ХГПА, 2013. – Вип. 15. – С. 30–34. – Бібліогр.: с. 33–34 (17 назв).
8. Від медіаграмотності до медіакультури : бібліогр. покажч. / Наук.-пед. б-кам. Миколаєва ; [упоряд. Л. В. Шутяк ; авт. вступ. ст. К. Картузов]. – Миколаїв : [б. в.], 2016. – 45 с. – Текст документа представлено також в інтернеті: <https://library.mk.ua/resourses/vidanya/2015-2016/>
9. Використання Kahoot у навчально-виховному процесі: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3Vmanig>
10. Грипич, С. Н. Інформаційна культура: теоретичні засади та досвід : навч. посіб. / С. Н. Грипич, Л. М. Буравкова ; за заг. ред. С. Н. Грипич ; [редкол. С. Н. Грипич та ін.] ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т, Наук. б-ка. – Рівне : О. Зень, 2017. – 366 с. – Бібліогр.: с. 342–362.
11. Ілліна О. В. Проблема вмінь, необхідних для організаторської діяльності вчителя, в історії педагогічної думки. *Вісник Житомирського державного педагогічного університету*. 2018. № 24. С. 63-66.
12. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод. посіб. Київ, 2018. 174 с.
13. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Метод. посіб. / Авт. укл.: О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : АПН, 2002. 136 с.
14. Ісаєва Г. Метод проєктів – ефективна технологія навчання. Підручник для директора. Київ : Плеяди. №9-10. 2005. С.4-10.
15. Інформаційно-пошукова культура : практ. рек. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського, Бібліотека ; [уклад. Т. В. Мірохіна ; відп. за вип. В. С. Білоус]. – Вінниця : [б. в.], 2016. – 20 с. – (Серія „Основи бібліотечно-бібліографічних знань”). – Текст рекомендацій представлено також в інтернеті:

http://library.vspu.edu.ua/inform/vidanna_bibliot/2016/pract_recomend.pdf.

16. Календар морально-патріотичних цінностей сучасного школяра: науково-методичний посібник / Н.М. Степанова, В.С. Кудін. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2020. 152 с.
17. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) : схвалено президією Нац. акад. пед. наук України 21 квіт. 2016 р. / Ін-т соціал. та політ. психології НАПН України ; [за ред. Л. А. Найдьонової, М. М. Слюсаревського]. – Київ : [б. в.], 2016. – 19 с. – Текст док. представлено також в інтернеті: <http://mediaosvita.org.ua/book/kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity/>
18. Книш І. В. Кліпове мислення як норма та прояв геніальності. Нові виміри духовності на початку XXI століття : матеріали VI Міжнародної on-line конференції (24-25 травня 2018 року, Сумський державний університет) / за ред. проф. І. П. Мозгового. Суми : ФОП Цьома С. П., 2018. С. 48-49.
19. Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 : наказ МОН від 06.06.2022 № 527 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 23.06.2022 №586). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0527729-22#Text>
20. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>.
21. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1994, № 27, ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
22. Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту : Постанова КМУ від 27.09.2017 №733. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text>
23. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова КМУ від 09.01.2014 №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>
24. Про об'єкти підвищеної небезпеки : Закон України від 18.01.2001 р. № 2245-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2001, № 15, ст. 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2245-14#Text>
25. Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» : Закон України від 21 травня 2009 року № 1388–VI // *Відомості Верховної Ради України*. — 2009. — № 39. — С. 557
26. Про культуру : Закон України від 14.12.2010 №2778–VI // *Відомості Верховної Ради*. — 2011. — № 24. — С. 168.
27. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. *Голос України*. 2017. 27 верес. (№ 178-179). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
28. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-ІХ. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2020, № 31, ст. 226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
29. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метьюз С., Макінстер Д. / Наук. ред., передм. О.І.Пометун. Київ: Плеяди, 2006. 220 с.
30. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 №1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
31. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71.